

Skladatelské sdružení KONVERGENCE jsme založili na jaře 2002. Náplní naší činnosti je veřejné uvádění děl skladatelů mladé generace, ať už jde přímo o díla členů anebo zajímavé kompozice mladých autorů žijících v zahraničí. Rovněž si klademe za cíl uvádění těch skladeb autorů generace starší, která jsou u nás hrána méně, případně nebyla hrána vůbec.

Uvědomujeme si nesmírnou stylovou rozmanitost a různé možnosti nazírání prostředků, které dnes soudobá hudba používá. Proto má být výsledkem našich snah nalézání a uvědomování si spojitostí ve světě výrazových prvků hudebního vyjadřování jednotlivých členů, též i skladatelů, jejichž díla se chystáme uvádět.

Příští koncert sdružení KONVERGENCE:

9.6.2005 v 19:30

Galerie AMU, Malostranské náměstí 13, Praha 1

Jan Rybář – Touha / 2004

Edison Děnisov – Sonáta pro klarinet sólo / 1984

Tomáš Pálka – Prosba / 2001

Ondřej Štochl – Úniky k radosti / 2004

Morton Feldman – The Viola in My Life II / 1970

Web: <http://sweb.cz/konvergence>

Email: konvergence@centrum.cz

14.4.2004

Tento koncert se koná díky finančním podporám:

Nadace Gideona Kleina

Nadace Českého Hudebního Fondu

Nadace Ochranného Svazu Autorského

Jednotné vstupné: 50Kč

Program koncertu:

Václav Kučera: *Vědomí souvislostí (1976)*
smyčkový kvartet na paměť Vladislava Vančury

Irena Stochlová – housle
Tomáš Pálka – housle
Ondřej Štochl – viola
Sylva Jablonská – violoncello

Roman Pallas: *Tom&Tom (2002)*
Markéta Mazourová – bicí nástroje

Pavol Paprčka: *Simulacrum (2001)*
pro flétnu, violu a klavír

Magda Čáslavová – flétna
Ondřej Štochl – viola
Eva Hutýrová - klavír

Marcel Reuter: *Infra la neve (2000)*
pro housle a klavír

Viktor Mazáček – housle
Jan Rybář – klavír

Wojciech Widlak: *Shortly on line (2001/2002)*
pro flétnu, klarinet, housle, violoncello a klavír

Magda Čáslavová – flétna, pikola
Irvin Venyš – klarinet, basklarinet
Tomáš Pálka – housle
Kristýna Bělohávková – violoncello
Jan Rybář – klavír

Gorge Crumb: *Makrokosmos II. – party 1 a 2 (1973)*

Roman Pallas – klavír

Václav Kučera *Vědomí souvislostí*

Skladba vznikla v roce 1976 k nedožitým pětáosmdesátinám Vladislava Vančury, vynikajícího českého spisovatele, filmového režiséra a lékaře na Zbraslavi, jenž byl jednou z vůdčích osobností meziválečné umělecké avantgardy v tehdejšími Československu.

Vyrok „*vědomí souvislostí*“ byl oblíbeným metaforickým rčením, jímž Vančura vyjadřoval složitost vztahů ve věcech života a umělecké tvorby. Skutečnost, že se tento humanisticky orientovaný umělec stal první obětí „heydrichiády“ v době nacistické okupace, naplňuje jeho odkaz tragickým obsahem a vstíkuje mu symboliku boje proti fašismu. Hudba kvartetu chce souznit s neopakovatelným tvarem Vančurovy češtiny, jejíž krystalicky vybraná podoba nikdy nepostrádá zemitou lidovost a dynamičnost epického příběhu.

Základním kompozičním principem jednověté skladby je volné rozvíjení vstupní myšlenky, jejíž variační proměny umožňují dosažení výrazového kontrastu i přehledného tektonického členění celku na způsob ronda. Dramatický spád přináší čtyřhlasá fuga, v jejímž střetu dosahuje hudební evoluce svého rozhodujícího vrcholu. Coda v závěru skladby pak vyznívá jako uklidňující katarze.

Premiéru skladby uskutečnilo Bratislavské kvarteto na festivalu Bratislavské hudební slavnosti dne 22. října 1976.

Roman Pallas *Tom&Tom*

Inspirován klasickým kresleným seriálem, marně jsem hledal v učebně bicích nástrojů Jerryho. Nakonec jsem se musel spokojit s Tomem, přesněji řečeno dvojitým Tomem – tom-tomem. Vynásobil jsem ho alespoň šestkrát, celkem je tedy na scéně 12 Tomů. Čili žádný hluboký, filosofický monolog.

Pavol Paprčka *Simulacrum*

Skladba charakterizuje autorův tvůrčí projev během jeho studií na VŠMU v Bratislavě. Stejně jako autorova osobnost je jeho hudba velmi dynamická, a přitom stylově velmi vyhraněná, s čitelným silně racionálním základem. V této skladbě se opírá především o akordický výběr (vesměs disonantní ostré souzvuky – tritonokvartový akord, apod.) v kombinaci s impulzivní rytmickou a polyrytmickou linií. Hudbu obohacuje velmi výraznými barevnými nápady v klavíru – zejména v začátku a závěru kompozice. Skladba v průběhu ztrácí na dynamičnosti i pregnanci, proto se v závěru hudební barva stává hlavním nositelem. Po této skladbě by podle autorova přání měla následovat kompozice klidnějšího charakteru.

Marcel Reuter *Infra la neve*

Skladba je vystavěna převážně na témbrech. Využívá velké množství zvukových možností houslí i klavíru. Ačkoliv je kompozice v podstatě záležitostí barevných kombinací, je rovněž velmi nápaditá po harmonické stránce. Nejedná se tedy pouze o hru s barvami nástrojů, ale také o pohyb v zajímavém harmonickém terénu. Jak v houslích tak i v klavíru zde autor hojně využívá flazoletů. Oba nástroje jsou si tedy rovnocenné. Nejedná se tedy o koncertantní sólovou skladbu pro housle s doprovodem klavíru, ale o duo, které ve svém výsledku tvoří jeden komplexní zvukový obraz.

Skladatel je zakládajícím členem skladatelského sdružení Gegenklang a absolventem akademie ve Vídni v kompoziční třídě Michaela Jerrella.

Wojciech Widlak *Shortly on line*

Skladba byla napsána v dubnu 2001 při příležitosti setkání evropských skladatelů v Krakově a je věnována souboru pro soudobou hudbu ALEA z Makedonie (Skopje).

Hlavní myšlenkou této krátké kompozice (durata cca 5 minut) je...začátek – tomu budíž rozuměno jako sledu stimulů, jehož následky se vymykají kontrole, jdoucí mimo naše očekávání. Důsledek této akce započne „zít“ svůj vlastní proces. Člověk může už jen zkoušet jej vypořádat v průběhu jeho existence...

Skladatel je profesorem hudební akademie v Krakově.

George Crumb *Makrokosmos II*

Nejvýznamnější americký skladatel současnosti George Crumb (1929) věnoval od počátku své umělecké dráhy značnou pozornost klavírní tvorbě. Zprvu viděl své vzory zejména v Chopinovi, Debussym a Bartókovi, ale již v Pěti kusech pro klavír (1962) vykročil svou vlastní cestou, orientovanou na výrazové možnosti zvukově upraveného a elektronicky amplifikovaného klavíru.

Nesporným vrcholem dosavadní Crumbovy klavírní tvorby je čtyřsvazkový soubor myšlenkově závažných cyklických skladeb *Makrokosmos* z první poloviny 70. let. *Makrokosmos II.* (1973) s příznačným podtitulem *Dvanáct fantazijních kusů podle Zvěrokruhu pro (amplifikovaný) klavír* věnoval Crumb svému příteli Robertu Millerovi. Z tohoto 2 cyklu dnes zazní 2 části (1. a 2. part).

Jednotlivé části cyklu mají programové názvy a jsou rozvrženy do tří rozsáhlejších oddílů, z nichž každý zahrnuje čtyři znaky Zvěrokruhu. Celk připomíná velkou třídílnou formu s prvky sonátovosti a závěrečnou meditační codou. Jednotlivé oddíly vrcholí nalahavým duchovním poselstvím, vyjádřeným symbolickou kruhovou notací, k jejímž dešifrování ovšem autor připojuje přesné interpretační pokyny. Závěr prvního oddílu (*Bliženci*) je stylizován do podoby středověkého hymnu, závěr druhého (*Skopec*) cituje sekvenci „Dies irae“ a třetí oddíl (*Kozoroh*) vyúsťuje do citově vroucné modlitby „Agnus Dei“.

V *Makrokosmu II.* Crumb pracuje se třemi typy tónové struktury (diatonickou, celotónovou a řídkěji chromatickou), jímž odpovídá převládající modální, zčásti tonální a epizodicky atonální charakter hudby. Skladatelova zvuková představitost a schopnost realizovat složité harmonické komplexy cestou inovace klavírního zvuku jsou obdivuhodné a v hudbě dvacátého století ojedinělé.

Interpretačně je to dílo mimořádně náročné, vyžaduje nejen klavírní hru v běžném slova smyslu, ale zapojení celého sólistova intelektu do přednesu skladby.

Měl jsem možnost setkat se několikrát s Georgem Crumbem během jeho pobytu v Praze v roce 1992. V různých souvislostech hovořil o svém úsilí „*přinášet hudbou lidská poselství*“.

S touto uměleckou konfésí se cítím být rodově spřízněn...

Václav Kučera

PART ONE

1. Morning Music (Genesis II)
2. The Mystic Chord
3. Rain-Death Variations
4. Twin Suns

Cancer
Sagittarius
Pisces
Gemini

PART TWO

5. Ghost-Nocturne: for the Druid of Stonehenge (Night-Spell II)
6. Gargoyles
7. Toral! Toral! Toral! (Cadenza Apocalittica)
8. A Prophecy of Nostradamus

Virgo
Taurus
Scorpio
Aries

Účinkuje soubor CORONA